

گاهنامه

شماره ۹: مالکیت معنوی در ایران

معرفی مرکز مالکیت معنوی ایران

- مرکز مالکیت معنوی در زیرمجموعه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و از نهادهای زیرمجموعه قوه قضائیه است. برخی از شرح وظایف این مرکز عبارتند از:
- ❖ بررسی برنامه‌ها و طرح‌های پیش‌بینی شده مربوط به مالکیت صنعتی و ارائه راهکارهای لازم در چهارچوب سیاستها و خط‌مشی‌های سازمان
 - ❖ تدوین دستورالعمل‌های مربوط به ثبت علائم تجاری و خدماتی، نشانه‌های جغرافیایی، اختراعات و نام‌های تجاری و طرح‌ها و اشکال و ترسیمات صنعتی
 - ❖ شرکت در جلسات دادگاه‌ها و دادسراها بنا به دعوت مقامات قضائی و پاسخ به سوالات مراجع قضائی در ارتباط با وظایف محوله (موضوع آئین‌نامه اجرای قانون ثبت علائم تجاری و اختراعات)
 - ❖ تأیید مدارک مربوط به هریک از موارد مالکیت صنعتی جهت ارائه به مراجع ذیربط
 - ❖ شرکت در جلسات منعقد شده در وزارتخانه‌ها و مؤسسات و سازمانهای دولتی در ارتباط با موضوعات مالکیت صنعتی
 - ❖ تهیه پیش‌نویس لوایح و طرح‌های قانونی و آئین‌نامه‌های اجرایی مربوط با در نظر گرفتن احتیاجات و مقتضیات و تعهدات بین‌المللی و عنداللزوم طرح آن در کمیته مشورتی (موضوع طرح اصلاحی آئین‌نامه ثبت شرکتها مصوب ۱۳۴۰)
 - ❖ پیگیری و اقدام لازم در مورد انتشار نشریه رسمی اداره کل مالکیت صنعتی در اجرای ماده ۱۲ کنوانسیون پاریس برای حمایت از مالکیت صنعتی مصوب ۱۳۳۷
 - ❖ پذیرش و بررسی و اقدام لازم در خصوص اظهارنامه‌های ثبت علائم تجاری و نشانه‌های جغرافیایی و اختراعات و نام‌های تجاری و طرح‌ها و اشکال و ترسیمات صنعتی و ثبت هریک از موارد مذکور و صدور آگهیهای ثبت مربوطه (موضوع قانون ثبت علائم تجاری و اختراعات و قانون حمایت از نشانه‌های جغرافیایی و آئین‌نامه‌های اجرائی آن)
 - ❖ پذیرش و بررسی اظهارنامه‌های تجدید ثبت علائم تجاری و طرح‌ها و اشکال و ترسیمات صنعتی و ثبت آنها در دفاتر مربوطه (موضوع آئین‌نامه اجرائی قانون ثبت علائم تجاری و اختراعات)
 - ❖ رسیدگی و تهیه آگهی ابطال علائم تجاری و نشانه‌های جغرافیایی و اختراعات و طرح‌ها و اشکال و ترسیمات صنعتی حسب احکام صادره از مراجع قضائی
 - ❖ بررسی و تعیین حق‌الثبت علائم تجاری و طرح‌ها و اشکال و ترسیمات صنعتی و تجدید آنها و نشانه‌های جغرافیایی، نام‌های تجاری و اختراعات
 - ❖ پذیرش و بررسی ثبت تقاضاهای کلیه تغییرات مرتبط با علائم تجاری و اختراعات و مجوزهای استفاده (موضوع قانون ثبت علائم و اختراعات و آئین‌نامه اجرایی مربوط)
 - ❖ بررسی و اجرای صحیح قراردادهای بین‌المللی مرتبط

پیشینه ثبت و حمایت از مالکیت صنعتی در ایران

اولین قانون در زمینه حمایت از مالکیت صنعتی "قانون ثبت علامات صنعتی و تجاری مصوب ۱۳۰۴ و نظامنامه آن" بود، بدنبال آن "قانون ثبت علائم تجاری و اختراعات مصوب ۱۳۱۰ و آئین‌نامه اجرایی مربوط" به تصویب رسید و بالاخره با تصویب قوانین و مقررات اخیر که با همکاری همه دستگاه‌های ذیربط بالاخص مجلس محترم شورای اسلامی و قوه قضائیه به تصویب رسیده است مقررات مربوط به مالکیت صنعتی توسعه کمی و کیفی یافته و علاوه بر پیش‌بینی ثبت و حمایت از مقولات جدید مالکیت صنعتی استانداردهای بین‌المللی مربوط بالاخص معاهده تریپس نیز در آن رعایت گردیده است.

زیرساختهای حقوقی ایجاد شده از نظر توسعه کمی و کیفی خدمات ثبت و حمایت از مالکیت صنعتی طی سالهای اخیر

این موضوع در ۲ بعد ملی و بین‌المللی بررسی می‌شود.

در بعد ملی

- ❖ تصویب قانون حمایت از نشانه‌های جغرافیایی کالا مصوب ۱۳۸۳
 - ❖ تصویب قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی، علائم تجاری مصوب ۱۳۸۶
- ### در بعد بین‌المللی
- ❖ الحاق ایران به کنوانسیون پاریس در سال ۱۳۳۸
 - ❖ الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به اصلاحات کنوانسیون پاریس در سال ۱۳۷۷
 - ❖ الحاق به کنوانسیون مؤسس سازمان جهانی مالکیت معنوی WIPO در سال ۱۳۸۰
 - ❖ الحاق به موافقتنامه و پروتکل مادرید راجع به ثبت بین‌المللی علائم تجاری در سال ۱۳۸۲
 - ❖ الحاق به موافقتنامه مادرید بمنظور جلوگیری از نصب نشانه‌های منبع غیرواقعی مبدأ در سال ۱۳۸۳
 - ❖ الحاق به موافقتنامه لیسبون در مورد ثبت و حمایت بین‌المللی از اسامی مبدأ در سال ۱۳۸۳
 - ❖ تصویب اجازه الحاق به معاهده همکاری ثبت اختراع PCT در سال ۱۳۸۶